

Bilag 2.

PRISDIREKTORATET

København, den 21. september 1950.

Notat vedrørende prisudviklingen siden devalueringen.

I de første måneder af 1949 lå engrospristallet stabilt på 261 (1935 = 100). Omkring midten af året sporede en begyndende prisnedgang. Således faldt engrospristallet for juni til 259, og nedgangen fortsatte i juli og august med indeks på henholdsvis 256 og 255.

Devalueringen i september, der i sin virkning er blevet forstærket af en række prisstigninger fra dollar-området, medførte en ny stramning, og priserne kan næppe antages at være faldet til ro endnu, idet verdensmarkedspriserne for en række vigtige råvarer såvel fra dollar- som sterling-området, som følge af Koreakonflikten, stadig synes at vise en stigende tendens. I øvrigt synes de allerede skete prisstigninger på fremmede markeder kun i et vist omfang at være slået igennem på det indenlandske marked.

Som det fremgår af bilag 1, jfr. bilag 3 a, er det samlede engrospristal i perioden august 1949 til august 1950 steget 37 points (fra 255 til 292), svarende til ca. 15 pct.; heraf har *importvarerne* den største andel, idet indeks for disse steg 55 points (fra 285 til 340), eller ca. 19 pct., medens indeks for *hjemmemarkedsvarer* steg 26 points (fra 237 til 263), eller knap 11 pct., altså relativt godt halvt så meget som importvarerne.

Ved at sammenholde den af devalueringen og Koreakrigen hidtil fremkaldte indfyldelse på priserne på det danske engrosmarked — målt ved stigningen i engrospristallet fra august 1949 til august 1950 — med de to foregående store prisstigningsbølger, nemlig dels den, der var forårsaget af sidste verdenskrig, og som slog igennem på det danske engrosmarked i årene 1939—41, dels efterkrigsprisstigningen, der satte sig igennem i årene 1946—1948, viser kun udviklingen fra 1939 til 1940 en større stigningshastighed, idet engrospristallet i denne periode steg med 54 points, eller 46 pct. i løbet af et år mod nu 37 points = 15 pct. (jfr. bilag 2). Hastigheden af den nuværende prisstigning er derimod noget større end stigningshastigheden fra 1940 til 1941, hvor engrospristallet på et år steg 31 points, og nær ved 70 pct. større end stigningshastigheden i hvert af årene 1946—1948. Ser man specielt på *importvarerne*, har udviklingen her formet sig relativt ganske parallelt, medens prisstigningshastigheden for hjemmemarkedsvarer var væsentlig større i sidste verdenskrigs første to år end nu. Derimod er den i løbet af det sidste år indtrådte stigning væsentlig større end stigningen fra 1946—47 og fra 1947—48.

Som bilag 3 vedlægges en oversigt over engrospristallets bevægelser samt bevægelserne i indeks for engrospristallets enkelte varegrupper med årligt gennemsnit for årene 1939 til 1948 og månedlige tal fra august 1949 til august 1950.

En nærmere belysning af de vigtigste træk i vareprisernes udvikling siden devalueringen er i det følgende foretaget gruppevis, så vidt muligt efter engrospristallets inddeling.